

SAKSA

Aluekehitystä luokkahuoneessa – kyllä, se on mahdollista!

Kun yhdistetään kaksi uuden taitotiedon ja uuden tekniikan käyttöä koskevaa hanketta, parannetaan kotiseututuntemusta, kehitetään uusia opetustaitoja ja saadaan seudun nuoret – ja muutkin – osallistumaan alueen kehittämiseen.

Tekstin on kirjoittanut Andreas Kurz, uudet mediat -vastaava.

Johdanto: Data pool Auerbergland -hanke

Paikallinen toimintaryhmä Auerbergland pohti kerta toisensa jälkeen, miten nuoret saataisiin mukaan alueen kehittämiseen. Samaan aikaan toimintaryhmän uusia medioita käsittelevä työryhmä päätti päivittää vanhentuneet kunnalliset Internet-tiedot ja ottaa käyttöön uusia Internetin käyttötapoja alueen tarpeisiin.

”Alkutilanteessa asukkaat ja 11 paikallista viranomaisista ilmaisivat olevansa erittäin kiinnostuneita ottamaan käyttöön virtuaaliseen verkostoon perustuvan asukkaiden yhteisen tiedotusjärjestelmän”, Auerbergland-toimintaryhmän uusia medioita käsittelevän työryhmän edustaja Stefan Boos selvittää. Tuumasta toimeen! Vuonna 2003 hankkeen puitteissa oli perustettu järjestelmä, jonka avulla viranomaiset, kaikki halukkaat toimijat ja tietyt työryhmät kykenivät tallettamaan tiedot toimintaan yhteiselle palvelimelle ja sijoittamaan ne eri verkkosivuille (<http://www.auerbergland.de>). Uudet mediat -vastaava Andreas Kurz suunnitteli sillä välin yhteistyössä kahden opettajan, Sabine Saalwirthin ja Franz Mödlin, kanssa didaktisen konseptin uusien medioiden käyttämiseksi alueen peruskouluissa ja lukioissa. Näin Data pool Auerbergland -hankkeella voitiin tukea myös Auerberglandin kouluverkon (<http://www.schulnetz-auerbergland.de>) perustamista.

Pitkä matka yhteiseen verkkoon

Neljä vuotta sitten kukaan ei olisi voinut kuvitellakaan tällaista kehitystä. Tuolloin vain muutamassa kyläkoulussa oli riittävästi tietokoneita oppilaiden käyttöön. Lahjoituksena saatujen käytettyjen tietokoneiden ansiosta kaikki koulut voitiin varustaa riittävillä laitteilla, minkä jälkeen oli suunniteltava tarvittavat pedagogiset välineet uusien medioiden käyttämiseksi. Pilottihanke 11 peruskoulun ja lukion sekä yhden erityiskoulun kytkemiseksi virtuaaliverkkoon käynnistyi vuonna 2003. Jo tämän kokeiluvaiheen aikana kävi ilmi, että uusien medioiden saapuminen kouluun avasi tien uusille opetusmenetelmille, mutta se rohkaisi myös oppilaita osallistumaan yhä aktiivisemmin oman alueensa kehittämiseen.

Oppilaista tulee tiedon moninkertaistajia

Tällä hetkellä 20 opettajaa ja 11 koulun 18 luokkaa käyttää kouluverkostoa paitsi oppitunneilla myös keskinäiseen yhteydenpitoon. Näin on syntynyt 11 koulujen verkkosivus-

Koululaiset tutustuvat hankkeen teknisiin yksityiskohtiin.

toa, keskussivusto ja yhteinen sähköpostipalvelin. Hankkeen rahoituksesta puolet on peräisin Leader+sta ja loput paikallisviranomaisilta, joiden tehtävänä on rahoittaa koulujen tarvikehankinnat. Varoilla kustannetaan koulutustoimintaa, hankkeen hallinto ja erityislaitteiden, kuten digitaalisten kameroiden, verkkokorttien ja skannereiden, hankinta.

Hankkeen tavoitteena on opettaa koululaisia käyttämään uusia medioita mutta myös nivoa oppitunteihin ”alueellisen identiteetin” käsite sekä alueen vahvuksien ja puutteiden tiedostaminen. Viedessään tietonsa ja kysymyksensä perheenjäsenilleen lapsista tulee täydellisiä tiedon moninkertaistajia! Näin he epäsuorasti edistävät alueellista yhtenäisyyttä ja keskustelua alueellisista kysymyksistä. Tietokonetyöskentelyn ja Internetin ottaminen mukaan oppitunneille edustaa uutta opetustapaa. Lisäksi tunteista voi tulla entistä hausempia, koska uuden välineen myötä opettajat voivat vaihtaa oppitunteja varten kehittämäänsä moduuleja, esittää uusia ehdotuksia kollegoilleen sekä osallistua yhteisten teemojen ja hankkeiden toteuttamiseen. Auerbergland-toimintaryhmän maantieteellisen alueen eri kyllä ja erilaisia kouluja edustavien opettajien ja oppilaiden yhteistyön paraneminen on myönteinen sivuvaikutus.

Tervetullut konsepti

Oppilaat ovat innostuneita mahdollisuudesta käyttää tietokoneita oppitunneilla, sillä se on tuonut uuden, mielenkiintoisen lisän koulupäiviin. Heitä rohkaistaan uusilla opetustavoilla kehittämään projekteja oma-aloitteisesti sekä parantamaan ilmaisutaitoaan ja mediavalmiuksiaan. Paikallisviranomaiset ovat oivaltaneet, että toiminta on hyödyksi alueelle, ja ne tukevat siksi kouluverkostoa voimakkaasti. Opetushenkilöstön motivoiminen on siitä huolimatta osoittautunut luultua vaikeammaksi. Kaikki opettajat eivät käytä uusia medioita opetuksessa, sillä se ei ole pakollinen osa opetussuunnitelmaa. Koska opettajat saavat itse päättää, osallistuvatko he hankkeeseen, hankkeen vetäjillä on ollut kova työ henkilökunnan motivoimisessa. Burggenin ala-aste laati ensimmäisenä kouluna uusia medioita koskevan oman opetussuunnitelman (<http://www.grundschuleburggen.de>).

Kestäviä tuloksia kaikille osapuolille

Opettajille ja heidän oppitunneilleen kouluverkostosta koitunut välitön hyöty on onnistumisen mitta: eri välineet

oli suunniteltava siten, että ne voitiin ottaa käyttöön ilman suurta vaivannäköä. Ainoa tärkeä onnistumisen edellytys oli kentän tuntemus, ja pedagogiset asiantuntijat esittivät ehdotuksia, joita kollegat voisivat käyttää. Lapsista tietokonetäyttö on jännittävää, ja sekin auttaa luomaan innostunutta ilmapiiriä. Lisäksi Auerberglandin kouluverkon avulla

"Samson" saa lasten mielikuvituksen liikkeelle.

kouluihin on saatu entistä korkealaatuisempia laitteita.

Opetuksen ja jatkuvan aluekehityksen kytkeminen toisiinsa on toistaiseksi tuonut mukana oleville kouluille paljon etuja. Uudet opetusmenetelmät ovat tarjonneet oppilaille tilaisuuden tutustua uusiin medioihin ja siten osaltaan parantaneet alan valmiuksia alueella. Tämän vuoksi "Auerberglandin kouluverkko" on kestävä hanke.

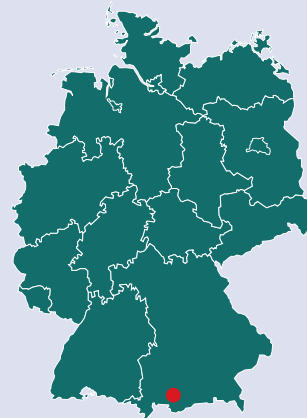
Kokeilusta kehkeytyi vientimenestys

Auerberglandin kouluverkko -hankkeen onnistuminen on johtanut kansainväliseen yhteistyöhankkeeseen sveitsiläisen "Personality Werdenberg" -nimisen Regio-Plus-ryhmän kanssa. Werdenbergin kouluverkko (<http://www.schulnetz-werdenberg.ch>) perustuu samoihin tekniisiin ratkaisuihin kuin Auerberglandissa, ja kouluverkot on määrä kytkeä toisiinsa. Alueet esittäytyvät ensin toisilleen virtuaalisesti, minkä jälkeen oppilaat tapaavat tosiasiallisesti toisiaan vaihto-ohjelman puitteissa. Näin yhä useampi organisaatio kummallakin alueella ryhtyy vähitellen toimimaan aktiivisesti lasten ja nuorten kanssa, ja niistäkin tulee osa hanketta.

Kouluverkko käytännössä

Kouluverkko tarjoaa lapsille eri osallistumisvaihtoehtoja. Yksi esimerkki on "virtuaalinen tietoralli Auerberglandissa", jossa mukana olevat koulut laativat kysymyksiä alueen

historiasta ja vastasivat toisilleen. Näin lapset tutustuivat kotiseutuunsa entistä paremmin ja oppivat samalla käyttämään Internetiä. "Alkuhäikä Samson" on pehmoeläin, joka matkustaa vuoden ajan Auerberglandissa ja toimii hankkeen symbolina lapsille, jotka dokumentoivat Samsonin kokemuksia Internetissä kuvin ja tekstein. Myös "Lasten uutiset" on rohkaissut lapsia kirjoittamaan tekstejä, jotka julkaistaan verkkosivuilla. "Kerrotaan tarinoita virtuaaliryhmässä" tukee sekin kirjallisen ilmaisutaidon kehittymistä ja motivoi samalla oppilaita kirjoittamaan. Oppituntien aikana tarinaan laaditaan jatkojakoja, jotka luetaan ääneen muulle luokalle. Tarinan eri jatkomahdollisuuksista keskustellaan, ennen kuin koko luokka kirjoittaa yhdessä lopullisen version tarinan seuraavista tapahtumista.

Aluekehitystä luokkahuoneessa

Jäsenvaltio: Saksa

Alue: Baijeri

Paikallisen toimintaryhmän nimi: Paikallinen toimintaryhmä Auerbergland

Asukasluku: 19 500

Pinta-ala: 25 000 km²

Hankkeen kokonaiskustannukset: 17 000 euroa

EU: 8 500 euroa

Muu julkinen rahoitus: 8 500 euroa

Yhteyshenkilön nimi: Andreas Kurz

Osoite: c/o Auerbergland e.V.

Marktplatz 4

D-86975 Bernbeuren

Yhteyshenkilön puhelinnumero:

(49-88) 60 86 55

Paikallisen toimintaryhmän puhelinnumero:

(49-83) 679 13 90 24

Paikallisen toimintaryhmän faksinumero:

(49-83) 679 13 90 25

Sähköposti: info@auerbergland.de

Verkkosivut: <http://www.auerbergland.de>,

<http://www.schulnetz-auerbergland.de>

Valokuvat: Saksan kansallinen verkostoyksikkö